

عنوان درس به فارسی: تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی		عنوان درس به انگلیسی:
The history of Islamic Culture and Civilization		عنوان درس به انگلیسی:
نوع درس و واحد	عمومی ■ نظری ■	دروس پیش نیاز: ندارد
عملی □		دروس هم نیاز: ندارد
نظری-عملی □		تعداد واحد: ۲
		تعداد ساعت: ۳۲

هدف کلی:

- آشنایی با شکل گیری تمدن اسلامی و عناصر داخلی و خارجی موثر در تعالی و انحطاط آن، به منظور تقویت خودباوری و تحکیم هویت ملی اسلامی.

سرفصل های درس:

۱- مباحث پایه

۱-۱ واژه شناسی تاریخ، فرهنگ، تمدن و تجدد.

۲-۱ عناصر تشکیل دهنده فرهنگ و تمدن.

۳-۱ تعریف تمدن اسلامی و محدوده تاریخ و جغرافیای آن

۲- تمدن اسلامی و علل و عوامل آن

۱-۲ ویژگی های تمدن اسلامی

۲-۲ نهضت شکوفایی علمی در تمدن اسلامی

۳-۲ نهاد های سیاسی، اجتماعی و علمی تمدن اسلامی.

۴-۲ علل و عوامل اعتقادی، فرهنگی و اجتماعی، پیدایش و شکوفایی تمدن اسلامی.

۵-۲ تاثیر فرهنگ ها و تمدن های پیشین در پیدایش تمدن اسلامی (یونان، ایران و ...).

۶-۲ خدمات متقابل اسلام و ایران.

۳- زمینه های ضعف، علل و عوامل رکود تمدن اسلامی.

۱-۳ تهاجم دشمنان خارجی (مغول، صلیبیان و ...).

۲-۳ اشرافی گری و حکومت های خودکامه و دور شدن خلافت از معیارهای اصیل اسلامی.

۳-۳ تحجر گری و محدودیت های سیاسی و اجتماعی.

۴-۳ دنیا پرستی و انحطاط اخلاقی و انحراف از اسلام.

۴- تاثیر تمدن اسلامی بر تمدن غرب و پیدایش رنسانس.

۵- ظرفیت های موجود در جهان اسلام.

۱-۵ موقعیت جغرافیایی و ژئوپلتیک کشورهای اسلامی

۲-۵ منابع زیر زمینی و انسانی کشورهای مسلمان.

۳-۵ سرمایه فرهنگی و معنوی اسلام.

۶- انحطاط معنوی و بحران های درونی دنیای مدرن.

فهرست منابع:

۱- تمدن اسلامی در اندیشه ساینسی امام خمینی، (مجموعه مقالات)، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی.

۲- دانش مسلمین، محمد رضا حکیمی.

۳- تاریخ تمدن اسلامی، میان محمد شریف، ترجمه خلیل خلیلیان.

۴- خدمات متقابل اسلام و ایران، مرتضی مطهری.

۵- علم و تمدن اسلامی، سید حسین نصر، ترجمه احمد آرام، تهران، نشر اندیشه.

۶- تاریخ و فرهنگ تمدن اسلامی، زین العابدین قربانی.

۷- مسلمانان در بستر تاریخ، یعقوب جعفری.

منابع تکمیلی:

۱- هفت قرن فراز و نشیب تمدن اسلامی در اسپانیا، اگناسیو اولاکوئه، ترجمه ناصر موفقیان.

۲- تاریخ تمدن غرب و مبانی آن در شرق، کرین بریتون و دیگران، ترجمه پرویز داریوش.

۳- نقش پیامبران در تمدن انسان، فخرالدین حجازی.

۴- تاریخ تمدن (مشرق زمین، گاهواره تمدن)، ویل دورانت، ترجمه احمد آرام، ج ۱.

۵- ریشه های ضعف و عقب افتادگی مسلمین، سمیع عاطف الزین، ترجمه محمود رجبی و محمد تقی کمالی نیا.

۶- تاریخ دانشگاه های بزرگ اسلامی، عبدالرحیم غنیمه، ترجمه نورالله کسایبی.

۷- تاریخ و فرهنگ، مجتبی مینوی.

۸- تاریخ علوم اسلامی، جلال الدین همایی.

۹- تاریخ و تمدن و فرهنگ ایران، علی محمد الماسی.

۱۰- تاریخ آموزش و پرورش اسلام و ایران، علی محمد الماسی.

۱۱- منابع فرهنگ اسلامی، میان محمد شریف، ترجمه خلیل خلیلیان.

۱۲- مقدمه ابن خلدون، عبدالرحمن ابن خلدون، ترجمه محمد پروین گنابادی، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب.

۱۳- میراث اسلام یا آنچه مغرب زمین به ملل اسلامی مدیون است، سیزده تن از مستشرقین و استادان دانشگاه های انگلستان، ترجمه مصطفی علم، تهران، کتابفروشی مهر.

۱۴- دین و دولت در اندیشه اسلامی، محمد سروش.

۱۵- علم تاریخ در گستره تمدن اسلامی، دکتر صادق آئینه وند.

۱۶- اسلام و تمدن اسلامی، آندره هیکل، ترجمه حسن فروغی.

۱۷- نقش فرهنگ و تمدن اسلامی در بیداری غرب، ذکر الله محمدی.

۱۸- تاریخ و تمدن، علی شریعتی.

۱۹- ریشه های ضعف و عقب افتادگی مسلمین، سمیع عاطف الزین، ترجمه محمود رجبی و دیگران.

۲۰- تاریخ دانشگاه های بزرگ اسلامی، عبدالرحیم غنیمه، ترجمه نورالله کسایبی.

۲۱- سیر حکمت در اروپا، محمد علی فروغی.

۲۲- علل پیشرفت اسلام و انحطاط مسلمین، زین العابدین قربانی.

۲۳- مجموعه مقالات فرهنگ و تمدن اسلامی، تدوین محمد نصیری، انتشارات معارف.

۲۴- مدارس نظامیه و تاثیرات علمی و اجتماعی آن، نواله کسائی.

۲۵- تاریخ علوم اسلامی، جلال الدین همایی.

۲۶- فرهنگ اسلام در اروپا، زیگرید هونکه، ترجمه مرتضی رجایی.

۲۷- تاریخ علوم عقلی در تمدن اسلامی، ذبیح الله صفا.

